

Haavanhoito meillä kotona

18.11.2021

Hygieniahoitaja Rauni Ikonen

Haavahoitoon valmistautumisesta

Iho on ihmisen suurin elin ja sen rikkoutuminen aiheuttaa haavan.

Jokaisella ihmisellä on jossain elämänkaarensa vaiheessa haava, akuutti tai krooninen, pinnallinen tai syvä.

Haavanhoidon tulee olla tietoista ja tavoitteellista toimintaa:

- Aseptiikka
- Haavahoidettavan kivun hoito; haavanhoido ei saa tuottaa kipua
- Ajantasainen **haavanhoidosuunnitelma**

Haavanhoito

- Käsihuuhde
- Käsineet, *tarvittaessa steriilit*
- Tila
- Haavatarvikkeet
- Pöytä esim. instrumenttipöytä
- Jäteastia ja riskijäteastia

Haavanhoitajan suojaimet

Kun valmistelutoimenpiteen on tehty, niin pue suojaimet

- Suojakäsineet
- Kirurginen suu-nenäsuoja
- Suojatakki tai esiliina

Suojainten pukeminen

Tässä koronaepidemiatilanteessa kaikilla on kirurginen suunenäsuojaus jo valmiiksi.

1. Desinfioi kädet
2. Pue suojatakki tai suojaesiliina
3. Desinfioi kädet
4. Pue suojakäsineet
 - Pue suojakäsine välttämättä käsineen ulkopinnan koskettamista
 - Ota toinen suojakäsine laatikosta suojakäsinekadellä

Suojakäsineiden vaihtaminen

- Sidosten poisto
- Haavanhoito (*tarvittaessa steriilit käsineet; alle 24 h*)
- Haavanhoidon aikana,
 - jos useampi haava, niin haavakohtaiset steriilit instrumentit ja puhtaat suojakäsineet
- Tai jos haavahoidossa siirytään likaisesta puhtaaseen vaiheeseen (mekaaninen puhdistus → uuden haavahoitotuotteen levitys)
- Puhtaiden sidosten laittaminen

Pue suojakäsineet aina desinfioituihin käsiin

- Minimi käsihuuhdekerrat **8** haavanhoidossa ja jos haavoja enemmän kuin yksi niin käsihuuhdekerrat lisääntyvät suojakäsineiden vaihdon takia

Suojakäsineiden riisuminen

- Suojakäsineitä riisuttaessa välttä koskettamasta kontaminoituneella käsineellä ihoa

- Riisu toinen suojakäsine välttäen sen kontaminoituneen ulkopinna koskettamista

Suihkutila

- Missä sidokset poistetaan?
 - *huoneessa, suihkutilassa (ei pukuhuoneessa) → roskeen*
 - *haavaan tarttuneet sidokset liotetaan irti suihkutilassa*
- Suihkuta haava **puhtaassa** suihkutilassa **ohjeiden** mukaan
- Aseta haavan kohta niin, että vesi valuu suoraan lattialle
- Suojaa haava huoneeseen siirron ajaksi
 - haavahoitoa ei tehdä suihku- tai pukuhuonetilassa
 - haavan suojaaminen pitää haavan myös ”lämpimänä”
- **Puhdista** suihkutuoli, lattia, saappaat ja muut käytetyt apuvälineet suihkutuksen jälkeen käytössä olevalla **desinfektioaineella**

Tarkistuslista

	Haavanhoito	Toteutuu	Ei toteudu
1	Haavanhoito tehdään sille varatussa erillisessä haavanhoituhuoneessa, potilashuoneessa tai potilaan kotona asuinhuoneessa – ei kylpyhuoneessa.		
2	Käytetään potilaskohtaisia haavanhoitovälineitä ja tuotteita.		
3	Potilaskohtaisia haavanhoitotuotteita voidaan säilyttää puhtaassa kannellisessa haavanhoitokorissa.		
4	Haavanhoitokorit, haavanhoitovälineet ja -tuotteet säilytetään kuivassa huonetilassa, pölyltä suojattuna, niille erikseen varatussa paikassa.		
5	Haavanhoidossa käytetään vain steriilejä instrumentteja.		
6	Haavanhoitotuotteiden ja instrumenttien pakkausten kelvollisuus tarkistetaan ennen haavanhoitotilannetta: pakkaus ehjä ja kuiva, päivämäärämerkintä, sterilointimerkintä.		
7	Haavanhoitotilanteessa käytetään suojaimia: • Kertakäyttöisiä, tehdaspuhtaita suojakäsineitä• Kertakäyttöistä suunenäsuojusta• Kertakäyttöistä suojatakia tai -esiliinaa		
8	Käytetyt haavasidokset ja sidosten purkamisessa käytetyt suojakäsineet laitetaan suoraan jätepussiin.		
9	Kertakäyttöiset suojakäsineet vaihdetaan ja kädet desinfioidaan siirryttäessä haavanhoidossa työvaiheesta toiseen (esim. kun vanhat sidokset on poistettu ja siirrytään haavan puhdistamiseen).		
10	Jos haavanhoito joudutaan keskeyttämään, suojaimet riisutaan ja kädet desinfioidaan, ja kun haavanhoitoa jatketaan, kädet jälleen desinfioidaan ja puetaan uudet puhtaat suojaimet.		
11	Henkilökohtaisia tai käyttämättä jääneitä haavanhoitotuotteita tai haavanhoitotilanteesta yli jääneitä tuotteita ei viellä käytettäviksi toisille potilaille.		
12	Haavanhoidossa käytetyt instrumentit desinfioidaan haavanhoidon jälkeen huuhteludesinfektioilaitteessa, jonka jälkeen ne lähetetään steriloitavaksi.		
13	Kertakäyttöisiä instrumentteja ei huolleta uudelleen vaan ne laitetaan jätteisiin. Pistävät tai viiltävät kertakäyttöiset instrumentit laitetaan särmäisjäteastiaan.		
14	Haavanhoidossa syntyneet eritetahrat poistetaan eritetahradesinfektioaineella.		
15	Haavanhoitotilanteesta syntyneet jätteet suljetaan jätepussiin.		
16	Haavanhoitotilan työtasot pyyhitään soveltuvalla desinfektioaineella.		

Haavanhoidon aseptiikka

Lopuksi

Muista haavan paikallishoidon perusasiat

Opettele yleisimmät haavanhoito tuotteet ja sidokset sekä niiden käyttö

Dokumentoi haavan paikallishoidon teho; mm.

- mitä haavalle ”kuuluu”; paraneeko, paheneeko
- onko valitut haavatuotteet / -sidokset sopivia

Hyvää haavanhoitoa!

